Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (tretia rozšírená komora)

z 8. októbra 2025*

„Energetika – Vnútorný trh s elektrickou energiou – Usmernenie o zabezpečovaní rovnováhy v elektrizačnej sústave – Článok 1 nariadenia (EÚ) 2017/2195 – Európska platforma pre postup imbalance netting – Neúčasť švajčiarskeho prevádzkovateľa prenosovej sústavy – Rozhodnutie agentúry ACER, ktorým sa mení vykonávací rámec platformy – Odvolanie podané na odvolaciu radu agentúry ACER – Osobitné podmienky a spôsoby odvolania – Článok 28 nariadenia (EÚ) 2019/942 – Neprípustnosť z dôvodu nedostatku aktívnej legitimácie pred odvolacou radou – Priama a osobná dotknutosť“

Vo veci T-556/23,

Swissgrid AG, so sídlom v Aarau (Švajčiarsko), v zastúpení: P. De Baere, P. L’Ecluse, K. T’Syen, V. Lefever a V. Ion, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Agentúre Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER), v zastúpení: P. Martinet a E. Tremmel, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci: B. Creve a T. Kölsch, advokáti,

žalovanej,

ktorú v konaní podporuje:

Európska komisia, v zastúpení: O. Beynet, T. Scharf, B. De Meester a C. Hödlmayr, splnomocnené zástupkyne,

vedľajší účastník konania,

VŠEOBECNÝ SÚD (tretia rozšírená komora),

na poradách v zložení: predsedníčka komory P. Škvařilová-Pelzl, sudcovia I. Nõmm (spravodajca), G. Steinfatt, D. Kukovec a R. Meyer,

tajomník: I. Kurme, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania,

* Jazyk konania:: angličtina.

po pojednávaní z 12. marca 2025,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojou žalobou podanou na základe článku 263 ZFEÚ sa žalobkyňa, spoločnosť Swissgrid AG, domáha zrušenia rozhodnutia odvolacej rady Agentúry Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) A-009-2022 z 29. júna 2023, ktorým sa zamieta ako neprípustné odvolanie proti rozhodnutiu agentúry ACER 16/2022 z 30. septembra 2022 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

Okolnosti predchádzajúce sporu

2 Žalobkyňa je akciová spoločnosť založená podľa švajčiarskeho práva, ktorá je jediným prevádzkovateľom prenosovej sústavy elektriny (ďalej len „PPS“) vo Švajčiarsku.

3 Žalobkyňa sa od roku 2012 zúčastňovala na International Grid Control Cooperation (IGCC), čo je štruktúra spolupráce medzi PPS, ktorej cieľom je optimalizovať automatizované riadenie frekvenčných rezerv prostredníctvom postupu kompenzácie nerovnováhy (imbalance netting). V roku 2016 jedenásť PPS vrátane žalobkyne uzavrelo medzi sebou mnohostrannú dohodu o IPCC, ktorá upravovala podmienky ich spolupráce.

4 Na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do sústavy pre cezhraničné výmeny elektriny, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1228/2003 (Ú. v. EÚ L 211, 2009, s. 15), Európska komisia prijala nariadenie (EÚ) 2017/2195 z 23. novembra 2017, ktorým sa stanovuje usmernenie o zabezpečovaní rovnováhy v elektrizačnej sústave (Ú. v. EÚ L 312, 2017, s. 6), v ktorom sa upravuje zriadenie spoločných európskych platforiem na zavedenie postupu imbalance netting a dosiahnutie podmienok na výmenu regulačnej energie z rezerv na obnovenie frekvencie a náhradných rezerv, a najmä v článku 22 európska platforma pre postup imbalance netting.

5 V decembri 2019 PPS, ktorí sú zmluvnými stranami mnohostrannej dohody o IGCC, medzi nimi aj žalobkyňa, uzavreli dohodu o spolupráci na IGCC (ďalej len „dohoda o spolupráci na IGCC“), ktorá nahrádza túto mnohostrannú dohodu. Dohoda o spolupráci je podriadená hlavnej dohode o vyrovnávacích platformách spoločnej pre všetky platformy, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2020 (ďalej len „hlavná dohoda“).

6 Dňa 24. júna 2020 ACER prijala rozhodnutie 13/2020 o vytvorení európskej platformy pre kompenzáciu nerovnováh (postup imbalance netting process, ďalej len „platforma IN“), ktorá v prílohe obsahuje vykonávací rámec uvedenej platformy (ďalej len „vykonávací rámec“).

7 Článok 2 ods. 1 písm. j) vykonávacieho rámca definoval pojem „členský PPS“ ako „každý PPS, ktorý sa pripojil k platforme IN, vrátane PPS v oblastiach [riadenia frekvencie výkonu] prevádzkovaných viacerými PPS z rôznych členských štátov alebo tretích krajín“ a jeho článok 2 ods. 1 písm. l) pojem „zúčastnený PPS“ ako „členský PPS, ktorý používa platformu IN s cieľom uplatňovať postup imbalance netting pri plánovanej výmene regulačnej energie“.

8 Článok 2 ods. 1 písm. f) vykonávacieho rámca uvádzal, že IGCC „je vykonávacím projektom, ktorý sa mení na platformu IN“, a jeho článok 5 ods. 2 stanovoval, že „všetky členské PPS súhlasia s uplatnením všetkých potrebných úprav funkcií IGCC v súlade s [vykonávacím rámcom]…“. Podľa článku 5 ods. 3 vykonávacieho rámca na účely splnenia povinnosti uviesť platformu IN do prevádzky všetci členskí PPS „zriadili platformu IN, ktorá [bola] založená na projekte vykonania IGCC, ktorý sa po schválení [vykonávacieho rámca] zmení na platformu IN“.

9 Dňa 31. marca 2022 európska sieť prevádzkovateľov prenosových sústav elektriny (ďalej len „ENTSO-E“) na základe článku 10 ods. 2 vykonávacieho rámca predložila agentúre ACER návrh na zmenu tohto vykonávacieho rámca, pokiaľ ide o určenie subjektov, ktoré by vykonávali funkcie v ňom stanovené.

10 ACER prijala 30. septembra 2022 rozhodnutie 16/2022, ktorým sa mení vykonávací rámec. Článok 1 písm. b) prílohy I k tomuto rozhodnutiu zmenil definíciu „členského PPS“ uvedenú v článku 2 ods. 1 písm. j) vykonávacieho rámca tak, aby sa odvtedy vzťahovala na „každého PPS, na ktorého sa vzťahuje nariadenie [2017/2195] a ktorý sa pripojil k platforme IN, vrátane PPS z oblastí [riadenia frekvencie výkonu] multi-PPS“.

11 Dňa 30. novembra 2022 podala žalobkyňa proti tomuto rozhodnutiu odvolanie na odvolaciu radu agentúry ACER.

12 V napadnutom rozhodnutí odvolacia rada konštatovala, že rozhodnutie 16/2022 nepredstavuje akt, ktorý by mohol mať vplyv na právne postavenie žalobkyne, v dôsledku čoho nebolo potrebné ďalej skúmať, či je žalobkyňa priamo a osobne dotknutá uvedeným rozhodnutím v zmysle článku 28 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/942 z 5. júna 2019, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (Ú. v. EÚ L 158, 2019, s. 22), a preto zamietla jej odvolanie ako neprípustné. Konkrétne odvolacia rada:

– pripomenula, že prípustnosť odvolania podľa článku 28 ods. 1 nariadenia 2019/942 treba preskúmať z hľadiska judikatúry týkajúcej sa článku 263 ZFEÚ, a z toho vyvodila, že je potrebné overiť, či rozhodnutie 16/2022 vyvoláva záväzné právne účinky, ktoré môžu ovplyvniť záujmy žalobkyne tým, že podstatným spôsobom zmenia jej právne postavenie,

– konštatovala, že z nariadenia 2017/2195 vyplýva, že len PPS, na ktorých sa vzťahuje právo Európskej únie, sú oprávnení zúčastňovať sa na platformách patriacich do jeho pôsobnosti (s výnimkou švajčiarskych PPS a len vo vzťahu k európskym platformám na výmenu štandardných vyrovnávacích produktov a v rozsahu, v akom Komisia prijala rozhodnutie v tomto zmysle podľa článku 1 ods. 7 uvedeného nariadenia),

– uviedla, že to, že postup stanovený v článku 1 ods. 7 nariadenia 2017/2195 sa týkal len účasti Švajčiarska na európskych platformách na výmenu štandardných vyrovnávacích produktov, a nie na platforme IN, posilňuje záver, že účasť bola otvorená len pre PPS, na ktorých sa vzťahuje právo Únie,

– z vyššie uvedeného vyvodila, že rozhodnutie 16/2022 sa obmedzovalo na vykonanie nariadenia 2017/2195 a že právna situácia žalobkyne nebola upravená uvedeným rozhodnutím, ale nariadením 2017/2195,

– zdôraznila, že nariadenie 2017/2195 sa uplatňovalo od 18. decembra 2017 a že jeho článok 1 nebol zmenený, a konštatovala, že žalobkyňa sa na základe rozhodnutí 13/2020 a 16/2022 nachádzala v rovnakom právnom postavení, v dôsledku čoho sa žalobkyni nezmenilo jej právne postavenie,

– zdôraznila skutočnosť, že žalobkyňa nebola uvedená medzi osobami, ktorým bolo určené rozhodnutie 13/2020, v dôsledku čoho nebolo možné konštatovať, že rozhodnutie 16/2022 malo za následok, že stratila postavenie člena platformy IN, čo by sa jej mohlo priamo a osobne dotýkať,

– konštatovala, že na minulú účasť žalobkyne na projektoch platforiem alebo na zmluvných dojednaniach sa nemožno odvolávať spôsobom, ktorý spochybňuje výklad ustanovení nariadenia 2017/2195.

Návrhy účastníkov konania

13 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:

– zrušil napadnuté rozhodnutie,

– uložil agentúre ACER povinnosť nahradiť trovy konania.

14 ACER navrhuje, aby Všeobecný súd:

– zamietol žalobu,

– uložil žalobkyni povinnosť nahradiť trovy konania.

15 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

– zamietol žalobu,

– uložil žalobkyni povinnosť nahradiť trovy konania.

Právny stav

16 Žalobkyňa na podporu svojej žaloby uvádza tri žalobné dôvody.

17 Prvý žalobný dôvod je založený na nesprávnom právnom posúdení pri výklade nariadenia 2017/2195. Žalobkyňa tvrdí, že odvolacia rada nesprávne konštatovala, že toto nariadenie vylučuje jej účasť na platforme IN.

18 Druhý žalobný dôvod je založený na nesprávnom posúdení pri uplatnení článku 28 ods. 1 nariadenia 2019/942 na okolnosti prejednávanej veci. Žalobkyňa tvrdí, že odvolacia rada nesprávne konštatovala, že odvolanie proti rozhodnutiu 16/2022 je neprípustné.

19 Svojím tretím žalobným dôvodom predloženým subsidiárne žalobkyňa vznáša námietku nezákonnosti podľa článku 277 ZFEÚ proti nariadeniu 2017/2195 pre prípad, že by sa toto nariadenie malo vykladať tak, že zakazuje jej účasť na platforme IN.

O prvom žalobnom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení pri výklade nariadenia 2017/2195

20 Žalobkyňa tvrdí, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia založené na tom, že nariadenie 2017/2195 vylučuje účasť Švajčiarska na platforme IN, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. V prvej časti tohto žalobného dôvodu tvrdí, že tento záver vyplýva z nesprávneho výkladu nariadenia 2017/2195. V rámci druhej časti konkrétne spochybňuje výklad článku 1 ods. 6 a 7 nariadenia 2017/2195.

21 Komisia a ACER sa domnievajú, že tento dôvod napadnutého rozhodnutia neobsahuje nesprávne právne posúdenie.

22 Obidve časti tohto žalobného dôvodu, ktoré treba preskúmať spoločne, si vyžadujú overiť, či odvolacia rada správne uviedla, že článok 1 nariadenia 2017/2195 týkajúci sa predmetu a pôsobnosti tohto nariadenia vylučoval účasť žalobkyne na platforme IN uvedenej v článku 22 tohto nariadenia.

23 Podľa ustálenej judikatúry si výklad ustanovenia práva Únie vyžaduje zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (pozri rozsudok zo 14. marca 2024, VR Bank Ravensburg-Weingarten, C-536/22, EU:C:2024:234, bod 35 a citovanú judikatúru).

24 Treba uviesť, že článok 1 ods. 2 nariadenia 2017/2195 spresňuje, že „toto nariadenie sa vzťahuje na [PPS], prevádzkovateľov distribučnej sústavy (…DSO…) vrátane uzavretých distribučných sústav, regulačné orgány, [ACER], [ENTSO-E], tretie strany, ktorým boli delegované alebo pridelené zodpovednosti, a na ostatných účastníkov trhu“.

25 Pokiaľ ide o článok 1 ods. 6 nariadenia 2017/2195, spresňuje sa v ňom, že „európske platformy na výmenu štandardných produktov pre regulačnú energiu možno sprístupniť PPS pôsobiacim vo Švajčiarsku pod podmienkou, že sa do jeho vnútroštátnych právnych predpisov zavedú hlavné ustanovenia legislatívy Únie v oblasti trhu s elektrickou energiou a že medzi Úniou a Švajčiarskom existuje medzivládna dohoda o spolupráci v odvetví elektroenergetiky, alebo ak vylúčenie Švajčiarska môže viesť k neplánovaným fyzickým tokom výkonu cez Švajčiarsko, ktoré ohrozujú bezpečnosť sústavy v regióne“.

26 Napokon podľa článku 1 ods. 7 nariadenia 2017/2195:

„Po splnení podmienok uvedených v odseku 6 rozhoduje o účasti Švajčiarska na európskych platformách na výmenu štandardných produktov pre regulačnú energiu Komisia na základe stanoviska agentúry a všetkých PPS v súlade s postupmi stanovenými v článku 4 ods. 3. Práva a povinnosti švajčiarskych PPS musia byť v súlade s právami a povinnosťami PPS pôsobiacich v Únii, aby sa zabezpečilo hladké fungovanie vyrovnávacieho trhu na úrovni Únie a rovnaké podmienky pre všetky zainteresované subjekty.“

27 Pokiaľ ide o doslovný a kontextuálny výklad nariadenia 2017/2195, treba uviesť, že hoci článok 1 ods. 2 tohto nariadenia výslovne neodkazuje len na PPS z Únie, článok 1 ods. 6 a 7 uvedeného nariadenia stanovuje predpoklady a podmienky, za ktorých by švajčiarski PPS mohli byť oprávnení zúčastňovať sa na niektorých platformách stanovených v uvedenom nariadení na základe rozhodnutia Komisie.

28 Existenciu takejto možnosti priznanej Komisii akceptovať účasť len švajčiarskych PPS na niektorých platformách a len za určitých podmienok však možno vykladať len ako výnimku, ktorá svedčí o tom, že chýba zásadné pravidlo obsahujúce účasť PPS mimo Únie na platformách upravených v nariadení 2017/2195, vrátane platformy IN uvedenej v článku 22.

29 Okrem toho treba uviesť, že tento záver je posilnený teleologickým výkladom nariadenia 2017/2195, keďže z jeho odôvodnení 1 a 10 nariadenia vyplýva, že jeho cieľom je vytvorenie plne funkčného a prepojeného vnútorného trhu s energiou.

30 V tejto súvislosti treba uviesť, že Komisia zamýšľala, aby sa na PPS zúčastňujúce sa na platformách uplatňovali spravodlivé pravidlá. Znenie takéhoto cieľa je uvedené v odôvodnení 8 nariadenia 2017/2195, podľa ktorého „pravidlá týkajúce sa podmienok v súvislosti so zabezpečovaním rovnováhy… zaručujú primeranú konkurenciu na základe rovnakých podmienok pre účastníkov trhu“. Tento cieľ sa prejavuje aj v článku 19 ods. 3 písm. d), článku 20 ods. 3 písm. d), článku 21 ods. 3 písm. d) a článku 22 ods. 3 písm. d) nariadenia 2017/2195, podľa ktorých pravidlá, ktorými sa riadia rôzne platformy, musia byť „založen[é] na zásade nediskriminácie a zabezpečujúc[e], aby sa s každým PPS zaobchádzalo rovnako a aby žiadny PPS nezískal neodôvodnené hospodárske výhody z účasti na funkciách európskej platformy“.

31 Ako však mal Súdny dvor príležitosť zdôrazniť, Švajčiarska konfederácia sa odmietnutím Dohody o Európskom hospodárskom priestore (EHP) nepripojila k projektu integrovaného hospodárskeho celku s jednotným trhom založeným na spoločných pravidlách medzi jeho členmi, ale uprednostnila cestu dvojstranných dohôd s Úniou a jej členskými štátmi v konkrétnych oblastiach. Švajčiarska konfederácia sa teda nezačlenila do vnútorného trhu Únie (rozsudky z 12. novembra 2009, Grimme, C-351/08, EU:C:2009:697, bod 27, a zo 7. marca 2013, Švajčiarsko/Komisia, C-547/10 P, EU:C:2013:139, body 78 a 79).

32 Keďže švajčiarski PPS v dôsledku toho nepodliehajú rovnakým pravidlám, ako sú tie, ktoré sa uplatňujú na PPS v členských štátoch Únie, ich vylúčenie z účasti na platformách uvedených v nariadení 2017/2195, je s výhradou alternatívneho dvojstranného dojednania, ktoré je stále možné, plne odôvodnené vzhľadom na cieľ sledovaný uvedeným nariadením.

33 Z toho vyplýva, že odvolacia rada nevychádzala z nesprávneho právneho posúdenia, ktoré uvádza žalobkyňa, keď v odôvodneniach 52 až 57 napadnutého rozhodnutia uviedla, že účasť švajčiarskych PPS je okrem prípadov uvedených v článku 1 ods. 6 a 7 nariadenia 2017/2195 vylúčená.

34 Argumentácia žalobkyne tento záver nevyvracia.

35 Pokiaľ ide najmä o odôvodnenie 70 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou (Ú. v. EÚ L 158, 2019, s. 54), treba konštatovať, že sa obmedzuje na zdôraznenie významu úzkej spolupráce medzi členskými štátmi, zmluvnými stranami energetického spoločenstva a inými tretími krajinami, ktoré uplatňujú uvedené nariadenie alebo sú súčasťou synchrónnej oblasti kontinentálnej Európy.

36 Neexistuje však nijaký rozpor medzi znením zámeru normotvorcu podporovať medzinárodnú spoluprácu na jednej strane a skutočnosťou, že článok 1 nariadenia 2017/2195 obmedzuje účasť na platformách, ktoré upravuje, len na PPS z Únie na druhej strane. Účasť na uvedených platformách totiž môže byť založená na inom ustanovení, než je článok 1 tohto nariadenia, ako je napríklad medzinárodná dohoda medzi Úniou a dotknutou treťou krajinou, pričom takáto dohoda je podľa

článku 216 ods. 2 ZFEÚ záväzná pre inštitúcie Únie a v dôsledku toho má prednosť pred aktmi Únie (pozri rozsudok z 21. decembra 2011, Air Transport Association of America a i., C-366/10, EU:C:2011:864, bod 50 a citovanú judikatúru).

37 Rovnako v tejto súvislosti skutočnosť, že článok 23 nariadenia 2017/2195 týkajúci sa rozdelenia nákladov medzi PPS v rôznych členských štátoch vo svojom odseku 3 predpokladá rozdelenie spoločných nákladov medzi PPS v členských štátoch a tretích krajinách, ktoré sa zúčastňujú na európskych platformách, nemožno vykladať tak, že sám osebe zakladá právo PPS z tretích krajín na účasť v platformách. Skôr ho treba chápať tak, že vysvetľuje spôsoby rozdelenia uvedených nákladov medzi PPS z Únie zúčastňujúcich sa na platformách podľa článku 1 nariadenia 2017/2195 a PPS z tretích krajín zúčastňujúcich sa na týchto platformách na inom právnom základe.

38 Pokiaľ ide o odôvodnenie 15 nariadenia Komisie (EÚ) 2017/1485 z 2. augusta 2017, ktorým sa stanovuje usmernenie pre prevádzkovanie elektrizačnej prenosovej sústavy (Ú. v. EÚ L 220, 2017, s. 1), na ktoré odkazuje žalobkyňa, výslovne zdôrazňuje cieľ podporovať tretie krajiny pri uplatňovaní pravidiel podobných tým, ktoré sú uvedené v tomto nariadení. Okrem toho, hoci sa v tomto nariadení zdôrazňuje cieľ uľahčiť spoluprácu medzi PPS z Únie a PPS z tretích krajín, pokiaľ ide o bezpečnú prevádzku sústavy, treba uviesť, že táto spolupráca nemusí nevyhnutne prebiehať prostredníctvom prístupu k platformám stanoveným v nariadení 2017/2195, ale môže mať formu dohôd medzi PPS z Únie a PPS z dotknutých tretích krajín, ako sa výslovne stanovuje v článku 13 nariadenia 2017/1485, podľa ktorého „ak synchrónna oblasť zahŕňa PPS z Únie aj z tretích krajín, všetci PPS z Únie v danej synchrónnej oblasti sa musia do 18 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia usilovať o uzavretie dohody s PPS z tretích krajín, ktorí nie sú viazaní týmto nariadením, stanovujúcej základ pre ich spoluprácu na bezpečnej prevádzke sústavy a opatrenia na zabezpečenie súladu PPS z tretích krajín s povinnosťami stanovenými v tomto nariadení“.

39 Napokon, pokiaľ ide o okolnosť, že platforma IN nespadá pod pojem „európske platformy na výmenu štandardných produktov pre regulačnú energiu“ použitý v článku 1 ods. 6 nariadenia 2017/2195, znamená to len to, že účasť žalobkyne nemožno povoliť na základe rozhodnutia Komisie podľa článku 1 ods. 7 toho istého nariadenia, ale vyžaduje si existenciu iného právneho základu, ako je vysvetlené v bode 36 vyššie.

40 Prvý žalobný dôvod treba preto zamietnuť.

O druhom žalobnom dôvode založenom na nesprávnom posúdení pri uplatnení článku 28 ods. 1 nariadenia 2019/942 na okolnosti prejednávanej veci

41 Žalobkyňa tvrdí, že odvolacia rada porušila článok 28 ods. 1 nariadenia 2019/942, keď uviedla, že rozhodnutie 16/2022 podstatným spôsobom nemení jej právne postavenie. V rámci prvej časti vytýka odvolacej rade, že nekonštatovala, že mala právo zúčastňovať sa na platforme IN na základe rozhodnutia 13/2020. V druhej časti sa domnieva, že odvolacia rada nesprávne nezohľadnila účinky rozhodnutia 16/2022 na zmluvy, ktorých je zmluvnou stranou.

42 ACER podporovaná Komisiou odpovedá, že najmä prvá časť vychádza z nesprávneho predpokladu, že žalobkyňa mala právo zúčastňovať sa na platforme IN na základe rozhodnutia 13/2020, keďže takáto účasť mohla vyplývať len z rozhodnutia Komisie v tomto zmysle podľa nariadenia 2017/2195. Dodáva, že v regulačnom kontexte, do ktorého patrí rozhodnutie 13/2020, možno odkaz na „tretie krajiny“ uvedený v článku 3 ods. 1 písm. j) vykonávacieho rámca chápať

len tak, že sa týka tretích krajín, ktoré uplatňujú právo Únie. Pokiaľ ide o druhú časť tohto žalobného dôvodu, ACER spochybňuje jej prípustnosť a tvrdí, že v každom prípade ju treba zamietnuť ako nedôvodnú. Odvolacia rada tak mala správne uviesť, že na zmluvné dojednania patriace do súkromného práva sa nemožno odvolávať na účely spochybnenia uplatnenia práva Únie a žalobkyňa nesprávne tvrdí, že rozhodnutie 16/2022 sa rovná spochybneniu zákonnosti hlavnej dohody a dohody o spolupráci na IGCC.

43 V bodoch 57 až 63 napadnutého rozhodnutia odvolacia rada dospela k záveru, že rozhodnutie 16/2022 nemá záväzné právne účinky, ktoré by mohli ovplyvniť záujmy žalobkyne tým, že by podstatným spôsobom zmenili jej právne postavenie, a to po prvé z dôvodu, že uvedené právne postavenie sa neriadilo rozhodnutiami 13/2020 a neskôr 16/2022, ale nariadením 2017/2195, z ktorého vyplývalo, že žalobkyňa nemala právo zúčastniť sa na platforme IN, po druhé, že vzhľadom na neexistenciu takéhoto práva na základe rozhodnutia 13/2020 nemožno konštatovať, že rozhodnutie 16/2022 sa jej priamo a osobne dotýka, a po tretie, že minulá účasť žalobkyne na projektoch platforiem alebo na súvisiacich zmluvách je irelevantná.

44 Všeobecný súd sa domnieva, že obidve časti tohto žalobného dôvodu treba preskúmať spoločne, a pritom najskôr preskúmať prípustnosť druhej časti, ktorú ACER spochybňuje.

O prípustnosti druhej časti, ktorú ACER spochybňuje

45 ACER sa domnieva, že druhá časť tohto žalobného dôvodu je neprípustná, keďže žalobkyňa nepredložila kópie dohody o spolupráci na IGCC a hlavnej dohody v prílohe k svojej žalobe a na ich obsah odkazuje len vágne a všeobecne.

46 Podľa článku 21 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, uplatniteľného na konanie pred Všeobecným súdom v súlade s článkom 53 prvým odsekom toho istého štatútu, ako aj podľa článku 76 písm. d) rokovacieho poriadku musí každá žaloba obsahovať predmet konania, dôvody a tvrdenia, na ktorých je žaloba založená, ako aj stručné zhrnutie uvedených dôvodov. Tieto prvky musia byť dostatočne jasné a presné na to, aby žalovanej umožnili pripraviť si obhajobu a Všeobecnému súdu rozhodnúť o žalobe prípadne aj bez iných informácií. Na účely zabezpečenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti je na prípustnosť žaloby potrebné, aby podstatné skutkové a právne okolnosti, na ktorých sa zakladá, vyplývali koherentným a zrozumiteľným spôsobom už z textu samotnej žaloby (pozri v tomto zmysle uznesenie z 28. apríla 1993, De Hoe/Komisia, T-85/92, EU:T:1993:39, bod 20 a citovanú judikatúru). V žalobe musí byť preto jasne uvedené, v čom spočíva žalobný dôvod, na ktorom sa žaloba zakladá, takže iba abstraktná formulácia tohto dôvodu nespĺňa požiadavky rokovacieho poriadku. Podobné požiadavky sa uplatnia aj vtedy, ak sa na podporu žalobného dôvodu uvádza výhrada (pozri rozsudok z 25. marca 2015, Belgicko/Komisia, T-538/11, EU:T:2015:188, bod 131 a citovanú judikatúru; uznesenie z 27. novembra 2020, PL/Komisia, T-728/19, neuverejnené, EU:T:2020:575, bod 64).

47 V rámci druhej časti žalobného dôvodu žalobkyňa po prvé tvrdí, že má zmluvné právo zúčastniť sa na platforme IN na základe hlavnej dohody a dohody o spolupráci na IGCC. Po druhé sa domnieva, že vykonávací rámec, ako je uvedený v prílohe k rozhodnutiu 16/2022, vedie k tomu, že ju zbavuje tohto zmluvného práva. Po tretie z analogického uplatnenia stanoviska Všeobecného súdu v rozsudkoch z 11. júla 2007, Alrosa/Komisia (T-170/06, EU:T:2007:220, bod 39), a z 12. decembra 2018, Groupe Canal +/Komisia (T-873/16, EU:T:2018:904, body 22 až 27), vyvodzuje, že rozhodnutie 16/2022 podstatným spôsobom zmenilo jej právne postavenie.

48 Treba konštatovať, že takáto argumentácia je úplne v súlade s článkom 76 písm. d) rokovacieho poriadku.

49 ACER spochybňuje skôr to, že žalobkyňa nepredložila dôkaz o skutkovom predpoklade, na ktorom je založená táto argumentácia, a to o existencii zmluvného práva zúčastniť sa na platforme IN na základe hlavnej dohody a dohody o spolupráci na IGCC, keďže v prílohe k svojej žalobe nepredložila kópie týchto dokumentov.

50 Je pravda, že žalobkyňa nepredložila kópie týchto dohôd v prílohe k svojej žalobe. Vo svojej replike odôvodnila túto absenciu zložitosťou a dĺžkou týchto dokumentov a údajnou bezúčelnosťou takéhoto predloženia, ale v tomto zmysle predložila návrh na vykonanie dôkazu. V nadväznosti na opatrenie na zabezpečenie priebehu konania žalobkyňa predložila Všeobecnému súdu kópiu dohody o spolupráci na IGCC a hlavnej dohody.

51 Podľa článku 85 ods. 1 a 2 rokovacieho poriadku „dôkazy a návrhy dôkazov sa predkladajú v rámci prvej výmeny vyjadrení“ a podľa odseku 2 „hlavní účastníci konania môžu tak v replike, ako aj v duplike predložiť dôkazy alebo označiť dôkazy, ktoré navrhujú vykonať na podporu svojich tvrdení, za predpokladu, že omeškanie s ich predložením je odôvodnené“.

52 Treba konštatovať, že žalobkyňa v zmysle článku 85 ods. 2 rokovacieho poriadku odôvodnila oneskorenie svojho návrhu na vykonanie dôkazov tým, že v podstate zdôraznila, že sa domnievala, že nebolo potrebné, aby preukázala existenciu zmluvného práva zúčastňovať sa na platforme IN.

53 V tejto súvislosti treba uviesť, že už od podania odvolania na odvolaciu radu žalobkyňa tvrdila, že rozhodnutie 16/2022 sa týka jej zmluvných práv, ako to zhrnula odvolacia rada v bode 44 napadnutého rozhodnutia. Uvedená rada pritom nespochybnila, že tieto zmluvné práva existujú, ale zamietla toto tvrdenie ako irelevantné, pričom v bode 64 napadnutého rozhodnutia zdôraznila, že na účasť na projektoch platforiem alebo zmluvných dojednaniach sa nemožno odvolávať spôsobom, ktorý spochybňuje osobitné ustanovenia uvedené v nariadení 2017/2195. Žalobkyňa sa teda mohla oprávnene domnievať, že nemusí preukázať existenciu týchto zmluvných práv, ktorých existenciu odvolacia rada nespochybnila.

54 Námietku neprípustnosti, ktorú vzniesla ACER, treba teda zamietnuť.

O meritórnom preskúmaní žalobného dôvodu

55 Článok 28 nariadenia 2019/942, nazvaný „Rozhodnutia, voči ktorým sa možno odvolať“, v odseku 1 spresňuje, že „ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba vrátane regulačných orgánov sa môže odvolať proti rozhodnutiu uvedenému v článku 2 písm. d), ktoré je určené tejto osobe, alebo proti rozhodnutiu, ktoré sa priamo a konkrétne týka tejto osoby, hoci má formu rozhodnutia určeného inej osobe“.

56 Keďže toto ustanovenie vychádza z ustanovenia týkajúceho sa žaloby o neplatnosť podanej na Súdny dvor, a konkrétnejšie z prvej časti článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ, treba ho vykladať s prihliadnutím na judikatúru týkajúcu sa tohto posledného uvedeného ustanovenia.

57 V tejto súvislosti treba na jednej strane pripomenúť, že keď žalobu o neplatnosť podáva fyzická alebo právnická osoba, túto žalobu možno podať len vtedy, pokiaľ môžu byť záujmy žalobcu dotknuté záväznými právnymi účinkami napadnutého aktu tým, že podstatným spôsobom

zmenia jeho právne postavenie. Na druhej strane, pokiaľ ide konkrétnejšie o žalobu o neplatnosť proti aktu, ktorý nie je určený žalobcovi, táto požiadavka sa prekrýva s podmienkami stanovenými v článku 263 štvrtom odseku ZFEÚ, ktoré spočívajú v tom, že žalobca je napadnutým aktom priamo a osobne dotknutý (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. októbra 2011, Deutsche Post a Nemecko/Komisia, C-463/10 P a C-475/10 P, EU:C:2011:656, body 37 a 38).

58 Pokiaľ ide o podmienku priamej dotknutosti, z ustálenej judikatúry vyplýva, že podmienka, podľa ktorej musí byť fyzická alebo právnická osoba priamo dotknutá aktom, ktorý je predmetom žaloby, vyžaduje, aby tento akt priamo ovplyvňoval jej právne postavenie a neponechával priestor na voľnú úvahu jeho adresátom povereným jeho uplatňovaním, keďže má úplne automatický charakter a vyplýva zo samotnej právnej úpravy Únie bez uplatnenia iných sprostredkujúcich ustanovení (pozri rozsudok z 13. marca 2008, Komisia/Infront WM, C-125/06 P, EU:C:2008:159, bod 47 a citovanú judikatúru).

59 Pokiaľ ide o osobnú dotknutosť, podľa ustálenej judikatúry fyzické alebo právnické osoby iné než tie, ktorým je akt určený, môžu tvrdiť, že sa ich príslušný akt osobne dotýka v zmysle článku 263 štvrtého odseku ZFEÚ iba vtedy, keď sa ich dotýka na základe ich určitých osobitných vlastností alebo na základe okolnosti, ktorá ich charakterizuje vo vzťahu k akejkoľvek inej osobe, a tým ich individualizuje obdobným spôsobom ako osobu, ktorej je akt určený (rozsudok z 15. júla 1963, Plaumann/Komisia, 25/62, EU:C:1963:17, s. 223; pozri tiež rozsudok z 27. februára 2014, Stichting Woonlinie a i./Komisia, C-133/12 P, EU:C:2014:105, bod 44 a citovanú judikatúru).

60 V prvom rade treba uviesť, že dôvod napadnutého rozhodnutia založený na tom, že právne postavenie žalobkyne je priamo upravené nariadením 2017/2195, a nie rozhodnutiami 13/2020 a 16/2022, nemôže odôvodniť záver o neprípustnosti odvolania, ktoré jej bolo podané.

61 Keďže totiž článok 22 ods. 1 nariadenia 2017/2195 stanovuje predloženie a prijatie návrhu vykonávacieho rámca a práve na tomto právnom základe bolo prijaté rozhodnutie 16/2022, žalobkyňa mala právo napadnúť jeho zákonnosť, pokiaľ sú splnené podmienky stanovené v judikatúre uvedenej v bodoch 57 až 59 vyššie, a to bez ohľadu na pôsobnosť nariadenia 2017/2195. Okolnosť, že z dôvodov uvedených v odpovedi na prvý žalobný dôvod nariadenie 2017/2195 nestanovuje možnosť účasti žalobkyne na platforme IN, totiž predstavovala relevantnú úvahu pre vecné preskúmanie žaloby, ale nie pre posúdenie jej prípustnosti.

62 V druhom rade, pokiaľ ide o otázku, či odvolacia rada mala konštatovať, že žalobkyňa bola priamo a osobne dotknutá rozhodnutím 16/2022, treba po prvé uviesť, že je vecne správne tvrdenie žalobkyne založené na tom, že je zmluvnou stranou hlavnej dohody, ako aj dohody o spolupráci na IGCC, a pokiaľ ide o túto druhú dohodu, že je jej „zúčastneným členom“, to znamená, že používa IGCC na účely vyrovnávania, a to od marca 2012.

63 Po druhé je nesporné, že ako vyplýva z článku 2 ods. 1 písm. f) vykonávacieho rámca v jeho zneniach vyplývajúcich tak z rozhodnutia 13/2020, ako aj z rozhodnutia 16/2022, IGCC je implementačným projektom, ktorý sa vyvinul na platformu IN.

64 Okrem toho prijatie vykonávacieho rámca platformy IN podľa článku 22 ods. 1 nariadenia 2017/2195 nezbavuje zmluvy, ktorých zmluvnou stranou je žalobkyňa, relevantnosti, keďže tieto zmluvy naďalej upravujú fungovanie uvedenej platformy v nadväznosti na uvedený vykonávací rámec. Na jednej strane tak zo znenia preambuly hlavnej dohody, ktorá je spoločná pre všetky platformy stanovené v nariadení 2017/2195, vyplýva, že jej cieľom je určiť rámec vzájomných povinností zmluvných strán týkajúcich sa vývoja, údržby a prevádzky uvedených platforiem

a v súlade s vykonávacími rámcami prijatými na základe tohto nariadenia. Na druhej strane, pokiaľ ide konkrétnejšie o dohodu o spolupráci na IGCC, v bode 6 jej preambuly sa pripomína, že predstavuje implementačný projekt na zriadenie platformy IN, a v bode 8 tejto preambuly sa uvádza, že musí byť v súlade s nariadením 2017/2195, ako aj s vykonávacím rámcom prijatým na základe článku 22 ods. 1.

65 Po tretie treba konštatovať, že z vykonávacieho rámca, ktorý je prílohou k rozhodnutiu 13/2020, jasne nevyplýva, že žalobkyňa si nemohla zachovať svoju účasť na platforme IN na základe svojich zmluvných práv, a teda že sa mohla domnievať, že jej právne postavenie nebolo dotknuté rozhodnutím 13/2020. Znenie článku 2 ods. 1 písm. j) vykonávacieho rámca (pozri bod 7 vyššie) totiž vtedy definovalo „členské PPS“ tým, že sa pripojili k platforme IN a výslovne do nej zahrnulo „PPS oblastí [riadenia frekvencie výkonu] prevádzkovaných viacerými PPS z rôznych členských štátov alebo tretích krajín“ a obmedzilo sa na definovanie „zúčastňujúceho sa“ PPS ako „členského PPS využívajúceho platformu IN s cieľom zaviesť postup imbalance netting pri plánovanej výmene regulačnej energie“.

66 Okrem toho, ak by sa vzhľadom na to, že vykonávací rámec bol prijatý na základe článku 22 ods. 1 nariadenia 2017/2195, presný zmysel jeho ustanovení musel určiť s prihliadnutím na toto nariadenie, takýto konformný výklad by sa nemal považovať za výklad, ktorý by mohol odstrániť všetky pochybnosti, pokiaľ ide o možnosť žalobkyne pokračovať vo svojej účasti na platforme IN na základe zmluvných práv. Na jednej strane teda článok 1 nariadenia 2017/2195 nebol v tom čase predmetom výkladu súdu Únie. Na druhej strane spôsob, akým je toto nariadenie formulované, mohol u žalobkyne vyvolať dojem, že mala možnosť zachovať si svoju účasť na platforme IN. Platí to najmä vzhľadom na chýbajúci odkaz na PPS z Únie v jeho článku 1 ods. 2, skutočnosť, že na platformu IN sa nevzťahuje pojem „európske platformy na výmenu štandardných produktov pre regulačnú energiu“ použitý v jeho článku 1 ods. 6, alebo tiež odkaz v jeho článku 23 ods. 3 na „tret[ie] krajin[y], ktoré sa zúčastňujú na európskych platformách“.

67 V tejto súvislosti túto pochybnosť nemožno považovať za rozptýlenú v deň prijatia rozhodnutia 13/2020 neformálnymi stanoviskami Komisie a agentúry ACER. Na jednej strane, pokiaľ ide o list zástupcu generálneho riaditeľa Komisie z 1. júla 2020 adresovaný niektorým PPS, stačí uviesť, že sa týkal inej otázky, ako je otázka možnosti žalobkyne zúčastňovať sa na platformách, na ktoré sa vzťahuje nariadenie 2017/2195, a to otázky vylúčenia PPS z tretích krajín – vrátane Švajčiarska – z regionálnych koordinačných centier uvedených v článku 35 nariadenia 2019/943, a že neobsahoval žiadny odkaz na nariadenie 2017/2195 alebo na platformu IN. Na druhej strane, pokiaľ ide o list agentúry ACER adresovaný ENTSO-E z 24. novembra 2021, hoci sa v ňom výslovne uvádza nemožnosť účasti žalobkyne na platformách upravených v nariadení 2017/2195, bol vydaný po uplynutí lehoty na podanie odvolania proti rozhodnutiu 13/2020 odvolacej rade.

68 ACER prijala formálne stanovisko, ktoré výslovne vylúčilo možnosť účasti žalobkyne na platforme IN, až prijatím rozhodnutia 16/2022. V článku 2 ods. 1 písm. j) vykonávacieho rámca (pozri bod 10 vyššie) sa totiž odvtedy výslovne uvádza, že pod pojem „členskí PPS“ spadajú len tí PPS, na ktorých sa vzťahuje nariadenie 2017/2195.

69 V dôsledku toho v nadväznosti na rozhodnutie č. 16/2022 si už žalobkyňa nemôže zachovať svoju účasť na platforme IN na základe hlavnej dohody a dohody o spolupráci na IGCC. Toto rozhodnutie preto treba považovať za rozhodnutie, ktoré zbavuje žalobkyňu výkonu jej zmluvných práv, a teda má priame účinky na jej právne postavenie v zmysle judikatúry citovanej v bode 58 vyššie.

70 Rovnako treba žalobkyňu považovať za dotknutú rozhodnutím 16/2022 z dôvodu určitých vlastností, ktoré sú pre ňu osobitné, alebo na základe okolnosti, ktorá ju charakterizuje vo vzťahu k akejkoľvek inej osobe v zmysle judikatúry citovanej v bode 59 vyššie.

71 Ako bolo totiž zdôraznené v bode 63 vyššie, keďže IGCC je podľa samotného vykonávacieho rámca projektom, ktorý sa vyvinul na platformu IN, žalobkyňa ako účastník tejto platformy sa od roku 2012 nachádza v odlišnej situácii v porovnaní s inými PPS z tretích krajín, ktorí z takejto účasti nemali prospech.

72 Okrem toho sa žalobkyňa ako jediný švajčiarsky PPS nachádza v odlišnej situácii ako PPS z iných tretích krajín, keďže Švajčiarsko má geografickú osobitosť, že je *de facto* obklopené členskými štátmi Únie. Z hľadiska cieľa nariadenia 2017/2195, ako je uvedený v článku 1 ods. 1 tohto nariadenia, a to stanoviť „podrobné usmernenie o zabezpečovaní rovnováhy v elektrizačnej sústave vrátane stanovenia spoločných zásad pre obstarávanie a zúčtovanie rezerv na zachovanie frekvencie, rezerv na obnovenie frekvencie a nahradzujúcich rezerv, ako aj spoločnej metodiky aktivácie rezerv na obnovenie frekvencie a nahradzujúcich rezerv“, treba konštatovať, že ide o skutkovú situáciu, ktorá charakterizuje žalobkyňu vo vzťahu k PPS nachádzajúcim sa v iných tretích krajinách.

73 Vzhľadom na vyššie uvedené treba dospieť k záveru, že žalobkyňa bola priamo a osobne dotknutá rozhodnutím 16/2022, v dôsledku čoho podľa judikatúry citovanej v bode 57 vyššie toto rozhodnutie vyvolávalo záväzné právne účinky, ktoré mohli ovplyvniť jej záujmy.

74 Odvolacia rada teda porušila článok 28 ods. 1 nariadenia 2019/942, keď konštatovala, že odvolanie, ktoré jej bolo predložené, je neprípustné.

75 Treba preto vyhovieť druhému žalobnému dôvodu a bez toho, aby bolo potrebné preskúmať tretí žalobný dôvod, zrušiť napadnuté rozhodnutie.

O trovách

76 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku sa účastníkovi konania, ktorý vo veci nemal úspech, uloží povinnosť nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže ACER nemala vo veci úspech, je opodstatnené uložiť jej povinnosť znášať svoje vlastné trovy konania a nahradiť trovy konania žalobkyne v súlade s jej návrhmi.

77 Podľa článku 138 ods. 1 rokovacieho poriadku inštitúcie, ktoré do konania vstúpili ako vedľajší účastníci, znášajú svoje vlastné trovy konania. Komisia teda znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (tretia rozšírená komora)

rozhodol takto:

1. **Rozhodnutie odvolacej rady Agentúry Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) A-009-2022 z 29. júna 2023 sa zrušuje.**

2. ACER znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vznikli spoločnosti Swissgrid AG.

3. Európska komisia znáša svoje vlastné trovy konania.

Škvařilová-Pelzl Nõmm Steinfatt

Kukovec Meyer

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 8. októbra 2025.

Podpisy